

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AVOKATI I POPULLIT

Mekanizmi Kombëtar për Parandalimin e Torturës,
trajtimit ose dënimit të egër, çnjerëzor ose poshtërues

AVOKATI I POPULLIT

Adresa: Bulevardi: "Zhan D'Ark" Nr.2
Tiranë, Shqipëri

Tel/Fax: +355 4 2380 300/315
E-mail: ap@avokatipopullit.gov.al
www.avokatipopullit.gov.al

Nr. Ku/145-2 Prot.
Nr. Dok. 201900852/2

Tiranë 27/12/2019

Lënda: *Rekomandime për inspektimin e kryer në Komisariatin e Policisë Peqin.*

Drejtar: **Z. Ermal Lila**
Shef i Komisariatit të Policisë

Peqin

Për dijeni: **Z. Arjan Muça**
Drejtore i Drejtorisë Vendore të Policisë

Elbasan

Të nderuar zotërinj,

Avokati i Popullit, në rolin e Mekanizmit Kombëtar për parandalimin e torturës, trajtimit ose dënimit të egër, çnjerëzor ose poshtërues, në vijim Mekanizmi Kombëtar¹, bazuar në nenin 19/1 të ligjit nr. 8454, datë 04.02.1999, "Për Avokatin e Popullit", i ndryshuar, kreu një inspektim në Komisariatin e Policisë Peqin.

Inspektimi u krye në datën 08.03.2019, sipas një Plani Inspektimi të miratuar nga Avokati i Popullit. Në përbërje të grüpit inspektues morën pjesë z. Alfred Koçobashi, z. Besnik Deda dhe z. Genci Tërpo, me detyrë Nd/Komisionerë pranë Mekanizmit Kombëtar për Parandalimin e Torturës.

Inspektimi kishte si qëllim verifikimin e respektimit të standardeve të përcaktuara në ligjin nr.108/2014, "Për Policinë e Shtetit", Urdhrin e Drejtorisë të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit nr.1102, datë 07.11.2017, për miratimin e procedurës standarde "Trajtimi dhe sigurimi i personave të arrestuar/ndaluar në ambientet e Policisë së Shtetit, evidentimi dhe zgjidhja e kërkësë/ankesave të tyre", Urdhrin e Drejtorisë të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit nr.306, datë 31.03.2016, për miratimin e procedurës standarde "Rregullat teknike të shoqërimit në polici", si dhe zbatimin e rekomandimeve të Avokatit të Popullit të bëra gjatë inspektimeve të mëparshme.

Institucioni i Avokati i Popullit, pasi u njoh me konstatimet e grupit inspektues ka detyrimin kushtetues dhe ligjor t'ju parashtrojë konkluzionet përfundimtare, duke ju referuar si më poshtë vijon:

¹ Neni 74/1 i ligjit nr. 8328, datë 16.04.1998, "Për të drejtat dhe trajtimin e të dënuarve me burgim dhe të paraburgosurve", i ndryshuar.

Shënime të përgjithshme

Në përputhje me metodologjinë e zhvillimit të inspektimit në institucionet ku mbahen e trajtohen shtetas të privuar nga liria, grupi i punës u takua me Shefin Komisariatin e Policisë Peqin z. Ermal Lila, i cili u vu në dijeni lidhur me qëllimin e inspektimit.

Shefi i Komisariatit Peqin dhe punonjësit e tjera të këtij komisariati me të cilët u kontaktua u treguan shumë bashkëpunues dhe transparentë gjatë komunikimit dhe inspektimit që zhvilloi grupi inspektues në këto ambiente.

Më tej, grupi inspektues vijoi inspektimin në ambientet e shoqërimit, vizitoi disa nga zyrat e punonjësve të policisë, si dhe u njoh me dokumentacionin përkatës ku pasqyroheshin veprimet e kryera me personat e shoqëruar dhe të arrestuar apo ndaluar.

Nga informacioni i grumbulluar në vend gjatë kryerjes së inspektimit rezultoi se, gjendja faktike e ambientit të shoqërimit ishte e njëjtë si në inspektimin e mëparshëm, krahasuar me standarde e parashikuara në aktet normative dhe dokumentat ndërkombëtare, për respektimin e të drejtave të personave të shoqëruar, arrestuar/ndaluar brënda këtyre ambienteve.

- Grupi i inspektimit, konstatoi se ishte zbatuar rekomandimi i institucionit të Avokatit të Popullit i bërë pas inspektimit të kryer në këtë Komisariat në vitin 2017 për afishimin e listës së avokatëve në ambientet ku kanë akses personat e shoqëruar, arrestuar/ndaluar. Gjithsesi, nuk konstatuam raste apo iniciativa të ushtruara nga personat që ndodheshin në këtë IEVP, të cilët kishin shfrytëzuar mundësinë për të kontaktuar dhe përfituar nga përfaqësimi ligjor.
- Ndërkohë konstatoi se nuk ishin zbatuar rekomandimet e bëra për marrjen e masave për lëvrimin e fondeve për investime në këtë komisariat dhe kryesishët në instalimin e sistemit të monitorimit me kamera audio-vizive, si dhe për krijimin e zyrave të intervistimit ku merren në pyetje personat e arrestuar/ndaluar, para se të dërgohen në ambientet e sigurisë pranë DVP Elbasan dhe instalimin e sistemit të monitorimit me kamera në këto ambiente. Sipas Shefit të Komisariatit këto dy rekomandime nuk ishin zbatuara për shkak të mungesës së fondeve financiare, të cilat administrohen nga Drejtoria e Pargjithshme e Policisë së Shtetit.

Në përfundim të inspektimit grupi inspektues konstatoi se, megjithëse në Komisariatin e Policisë Peqin, ishin marrë disa masa për përmirësimin e standardeve lidhur me kushtet materiale dhe të drejtat ligjore të personave të shoqëruar dhe të arrestuar/ndaluar, nuk ishin hartuar projekte rikonstruksioni të shoqëruara me kosto respektive lidhur me zbatimin e rekomandimeve të mësipërme. Në vijim u konstatua se vazhdonin të ishin të pranishme disa problematika dhe më konkretisht:

Ambientet e shoqërimit dhe kushtet e tyre

Në Komisariatin e Policisë Peqin, ambienti i shoqërimit ishte i ndërtuar sipas parashikimeve të bëra në ligjin nr. 108/2014, “Për Policinë e Shtetit” dhe procedurës standarde “Rregullat teknike të shoqërimit në polici”, miratuar me Urdhrin e Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit nr.306, datë 31.03.2016.

Grupi i inspektimit konstatoi se, në ambientin e shoqërimit ndodheshin 3 (tre) dhoma shoqërimi, nga të cilat 1 (një) dhomë për shoqërimin, mbajtjen dhe trajtimin e personave

në mjeshterit e Komisariatit të Policisë për personat e rritur, 1 (një) për femrat dhe 1 (një) për të miturit.

Ambienti i dhomave të shoqërimit ishte me sipërfaqe dhe hapësira të bollshme për qëndrimin dhe trajtimin e të shoqëruarve, duke krijuar kushte për trajtim dinjitoz dhe garantimin e të drejtave që iu njeh ligji këtyre personave.

Dhomat e shoqërimit kishin dritare të cilat lejonin ajrimin dhe ndriçimin natyral, si dhe kishin ndriçim nga rrjeti elektrik. Ato ishin të lyera, të pastra nga ana higjenike dhe ishin të pajisura me orënditë e nevojshme, si tavolinë dhe karrige për qëndrimin ulur të shtetasve të shoqëruar. Në korridorin e ambientin të shoqërimit ndodhej tualeti në të cilin kishte ujë të rrjedhshëm në mënyrë të vazhdueshme dhe pa ndërprerje.

Nga inspektimi rezultoi gjithashtu se, në këtë Komisariat mungonte dhoma për marrjen në pyetje të personave të shoqëruar. Gjithashtu u konstatua se nuk kishte sistem monitorimi me kamera për mbajtjen në vëzhgim të korridorit dhe ambientit të shoqërimit. Sipas informacionit të Shefit të Komisariatit, pyetja e personave të shoqëruar kryhej në në zyrat e punës të punonjësve të policisë të këtij komisariati.

Mungesa e sistemit të monitorimit dhe e dhomës për marrjen në pyetje të personave të shoqëruar, mund të përbëjë shkak për përdorimin e mjeteve dhe metodave jo të përshtatshme për shoqërimin, mbajtjen dhe trajtimin e personave në mjeshterit e policisë, si dhe për respektimin dhe garantimin e të drejtave që ju njeh ligji këtyre personave.

Në kohën e kryerjes së inspektimit nuk kishte persona të shoqëruar dhe për rrjedhojë nuk u mundësua realizimi i intervistimeve lidhur me trajtimin që u bëhet personave nga ana e punonjësve të policisë.

Ambientet e sigurisë dhe kushtet e tyre

Në Komisariatin e Policisë Peqin nuk kishte ambiente të sigurisë dhe personat e arrestuar/ndaluar dërgohen në dhomat e sigurisë të Komisariatit të Policisë Elbasan, të cilat janë jashtë standardeve respektive, siç është reflektuar nga ana e Avokatit të Popullit në raportet specifike për atë Komisariat Policie.

Sipas praktikës grupi inspektues vizitoi të gjitha ambientet e Komisariatit Peqin përfshirë dhe dhomat e OPGJ të cilat në kushtet e aktuale shërbimin si domba intervistimi të personave të ndaluar/arrêtuar.

Regjistri i personave të shoqëruar, si dhe trajtimi i të shoqëruarve gjatë veprimeve që kryen policia

Gjatë inspektimit u konstatua se, në Komisariatin e Policisë Peqin, “Regjistri i evidentimit të të dhënave për personat e shoqëruar”, ishte i tipit “Model nr.1”, konform procedurave standarde “Rregullat teknike të shoqërimit në polici”, miratuar me Urdhrin nr. 306, dt. 31.03.2016 të Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit dhe ishte i sekretuar.

Të gjithë personat e shoqëruar në organin e policisë sipas dispozitave të ligjit nr.108/2014 “Për Policinë e Shtetit” regjistrohen në këtë regjistër nga punonjësit e zyrës së informacionit. Nga kqyrja e këtij regjistri rezultoi se, koha e qëndrimit në gjendje shoqërimi të shtetasve ishte e ndryshme nga 1 deri në 10 orë në raste të veçanta.

Rubrikat e regjistrat ishin plotësuar në mënyrë korrekte, me përgjegjësi dhe saktësi nga punonjësit e policisë².

Në këtë komisariat kishte regjistër për personat e arrestuar/ndaluar, ku evidentoheshin të gjitha rastet e arrestimeve dhe ndalimeve të kryera nga punonjësit e këtij organi, i cili ishte i sekretuar. Nga këqyrja e këtij regjistri rezultoi se në rastet e arrestimeve dhe të ndalimeve të personave të shoqëruar, ora e arrestimit/ndalimit përputhej me orën e shoqërimit të tyre në organin e policisë.

Ndërkohë u konstatua se në këtë Komisariat kishte regjistër për evidentimin e kërkesë/ankesave të personave të shoqëruar, të arrestuar dhe të ndaluar, sikurse parashikohet në nenin 115 të ligjit nr. 108/2014 “Për Policinë e Shtetit”, i ndryshuar, por nuk ishte evidentuar asnjë ankesë apo kërkesë.

Ambientet e intervistimit

Në Komisariatin e Policisë Peqin oficerët e policisë gjyqësore i kryenin veprimet procedurale me shtetasit në zyrat e tyre të punës. Këto ambiente nuk ishin të monitoruara me kamera për vëzhgimin gjatë kryerjes së veprimeve procedurale nga oficerët e policisë gjyqësore.

Lidhur me këtë fakt, Avokati i Popullit nisur edhe nga inspektimi i mëparshëm ka rekomanduar marrjen e masave për krijimin e zyrave të veçanta ku merren në pyetje shtetasit gjatë kryerjes së veprimeve procedurale nga oficerët e policisë gjyqësore dhe instalimin e sistemit të monitorimit me kamera në këto zyra, por sikurse u përshkrua edhe më sipër, ky rekomandim nuk është zbatuar ende.

Avokati i Popullit, duke iu referuar standardeve ndërkombëtare³, e konsideron procesin e monitorimit filmik një element parësor për mbrojtjen e të drejtave dhe lirive të njeriut, pasi ka efekt parandalues për kryerjen e veprave të dhunshme dhe të dënueshme, si nga ana e të shoqëruarve, ndaluarve e arrestuarve, ashtu dhe nga vetë punonjësit e policisë së shtetit.

Nga monitorimi që u krye në zyrat e punonjësve të policisë, nuk u gjetën sende, prania e të cilave të ekspozonte dhunë tek personat me të cilët ata kryenin veprime procedurale.

Ndihma juridike dhe psikologjike

Nga pyetja e punonjësve të policisë rezultoi se në rastet kur të arrestuarit/ndaluarit madhorë të cilët nuk kishin mundësi financiare për të marrë avokat privat dhe kérkonin ndihmë juridike, atyre iu sigurohej mbrojtja me avokat.

Në rastet kur të arrestuarit/ndaluarit ishin të mitur, ata shoqëroheshin për në ambientet e sigurisë të Drejtorisë Vendore të Policisë Elbasan, për kryerjen e veprimeve proceduriale nga oficerët e policisë gjyqësore të seksionit për të miturit dhe në praninë e detyrueshme

² Kreu VII, Procedurat standarde “Rregullat teknike të shoqërimit në polici”.

³ “Një sistem i monitorimit të vazhdueshëm i standardeve dhe procedurave të intervistave të policisë duhet vënë në zbatim, po ashtu; kjo kérkon një regjistrim të saktë të intervistave të personave në ambientet e policisë, të cilat, nëse është e mundur duhet të zhvillohen me pajisje regjistruese elektronike (audio dhe/video). Duhet të kérkohet që të regjistrohet në mënyrë sistematike koha kur ka filluar dhe mbaruar intervista, ndonjë kërkësë të bërë nga i ndaluari gjatë intervistës, si dhe të personave të pranishëm gjatë çdo interviste.” CPT’ reports; Armenia: Visit 2010[par.18]

ligjore të personave të shoqëruar në organin e policisë dhe të personave të arrestuar/ndaluar.

Ndërkohe u konstatua se në këtë Komisariat zbatohej detyrimi ligjor i parashikuar në nenin 109/5 dhe 122/5 të ligjit Nr. 108/2014 "Për Policinë e Shtetit", i ndryshuar, si dhe në kapitullin VII, pika a.3.4 të procedurave standarde për plotësimin dhe dhënien e procesverbalit të veprimeve të kryera me të shoqëruarit nga punonjësit e policisë që ishin ngarkuar me detyrën e kryerjes së verifikimit dhe trajtimin e çështjes përkatëse.

Sa më sipër, bazuar në pikën 3 të nenit 63 të Kushtetutës ku parashikohet se: "Avokati i Popullit ka të drejtë të bëjë rekomandime dhe të propozojë masa kur vëren shkelje të të drejtave dhe lirive të njeriut nga administrata publike" dhe në bazë të nenit 21/b të ligjit nr. 8454 dt.04.02.1999 "Për Avokatin e Popullit", i ndryshuar, ku përcaktohet se: "Avokati i Popullit paraqet rekomandime për vënien në vend të së drejtës së shkelur tek organi administrativ, që, sipas tij ka shkaktuar shkelje të të drejtave dhe lirive", me qëllim zgjidhjen e problemeve të konstatuara gjatë këtij inspektimi,

REKOMANDOJME:

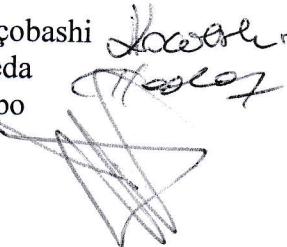
1. Marrjen e masave të menjëhershme për ndërtimin e dhomës për marrjen në pyetje të personave të shoqëruar dhe të dhomave të intervistimit të personave të arrestuar/ndaluar nga oficerët e policisë gjyqësore.
2. Marrjen e masave të nevojshme për instalimin e sistemit të monitorimit me kamera në korridorin e ambientit të shoqërimit dhe në dhomat e marrjes në pyetje/intervistimit të shtetasve të shoqëruar dhe të arrestuar/ndaluar.

Për qëndrimin që do të mbani dhe masat që do të merrni në zbatim të këtij rekomandimi, të vihemëti në dijeni brenda afatit 30 ditër sipas nenit 22 të ligjit nr. 8454, datë 04.02.1999 "Për Avokatin e Popullit", i ndryshuar.

Duke besuar në mirëkuptimin dhe bashkëpunimin tuaj.

KOMISIONER

Ermonela XHAFA

Konceptoi: Alfred Koçobashi
Dakotësoi: Besnik Deda
Genci Tërpo

